

Recensie: Maike de Bot

Linda van Oosterbaan: 'Linda, mijn verhaal, tien jaar later.' Uitgeverij Free Musketeers, Zoetermeer 2010. ISBN: 9789048411924 (Borderline/1) Zie ook www.freemusketeers.nl

Soort boek/ziekte/stijl: De auteur heeft een borderline stoornis waardoor ze identiteitsproblemen en stemmingswisselingen ondervond, angstpsychoses doormaakte, een negatief zelfbeeld had en suïcidaal was. Nu heeft ze haar leven op orde. Het boek is een verslag van haar jarenlange verblijf in psychiatrische instellingen.

Over de schrijver: Linda van Oosterbaan (1970) verbleef in verschillende instellingen om behandeld te worden voor haar persoonlijkheidsstoornis. Aan haar familie, vooral haar moeder, had ze veel steun. Ook met enkele medepatiënten had ze regelmatig contact. Inmiddels dateert haar laatste opname van tien jaar geleden. Ze schrijft nu boeken over haar ziekte en verleden, schrijft gedichten en schildert.

Korte beschrijving: Aan de hand van specifieke onderwerpen en aan zichzelf gerichte vragen vertelt Linda van Oosterbaan over haar borderline syndroom en haar ervaringen in psychiatrische instellingen in Breda en Eindhoven. Ze geeft een uitgebreide beschrijving van hoe haar leven er in de verschillende instellingen uitzag, wie haar medebewoners waren, wat ze zoal deed en met wat voor soort ziektesymptomen ze moest leren om te gaan. In één van de instellingen heeft ze een aantal bijzonder negatieve ervaringen, onder andere het beperken van bezoek en telefooncontact. Het verblijf in een separatiecel, vier maanden lang en zonder kleding, vormde het absolute dieptepunt. Meerdere keren hebben de media bericht over het naakte, langdurige verblijf in de separeer cel als bijzonder onwenselijke situatie. Ook zijn kamervragen gesteld in de Tweede Kamer. De moeder van Linda heeft dit aangezwengeld. De artikelen, kamervragen, brieven en de stukken van de rechtszaak die Linda heeft gevoerd, zijn integraal opgenomen in het boek. Ook bevat het boek uitleg over onder andere rechten van patiënten en soorten (van gedwongen) opnamen.

Wat valt op: Het boek geeft een kijkje in het dagelijks (gevoels)leven van een borderline patiënt. De auteur is buitengewoon openhartig over haar symptomen, waaronder angstpsychoses en depressies. Ze heeft duidelijk afstand genomen van haar verleden waardoor ze in staat is een feitelijke weergave te geven van wat er met haar is gebeurd en hoe ze dat heeft beleefd. Dit geeft nuttige informatie voor patiënten en naasten van patiënten.

De moeder van Linda is degene die de publiciteit heeft gezocht en heeft gepleit voor kamervragen. Zij komt zelf niet aan het woord. Ook de instelling die verantwoordelijk is voor de gewraakte opsluiting, komt niet aan bod. De kans op een reactie is waarschijnlijk ook gering. Door het integraal opnemen van krantenberichten, brieven, weergave van een tv-uitzending enzovoort gaat een groot deel van het boek over het onrecht van de opsluiting. Voor de lezer geeft dit een inzicht in mogelijkheden om een klacht aanhangig te maken. Maar de weergave had misschien wat compacter en daardoor krachtiger gekund.

Citaten: Pag. 9: “Er zijn helaas vele patiënten die in een hele moeilijke positie verkeren. Natuurlijk geldt dit ook voor familie en naasten van patiënten. Om hen een

beeld te laten krijgen wat voor misstanden er zich voor kunnen doen in psychiatrische ziekenhuizen wil mijn eigen verhaal als een 'casus' gebruiken.”

Pag. 48: “Zo ging ik ook gedrag van anderen kopiëren. Een voorbeeld zijn de zelfbeschadigingen die steeds heftiger werden omdat ik dat gedrag bij medepatiënten waarnam.”

Pag. 52: “In het nu zijn de scherpste kantjes er vanaf. Ik ben natuurlijk ook uit de instellingen weg en dat scheelt alles....waar je mee omgaat wordt je mee besmet.”

Pag. 131: “[De uitzending van NOVA] heeft mij een stukje erkenning gegeven en zeker het interview met de psychiater die meerdere malen zegt dat 'dit niet de normale gang van zaken' is in de psychiatrie....dat vond ik een heuse opsteker.”